

فارسی و نگارش (۱)

۱-

(مبینا اصیلی زاره)

معنای صحیح واژه‌هایی که نادرست معنا شده‌اند:
فرقت: دوری، جدایی / بهایم: جمع بهیمة، چارپایان

(واژه، صفحه‌های ۴۷، ۵۲، ۵۹، ۶۳ تا ۶۵ و ۷۰ کتاب درسی و واژه‌نامه)

۲-

(مبینا اصیلی زاره)

در عبارات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، «واو»، «واو عطف» است، اما در عبارت گزینه «۳» «واو»، «نشانه‌ی ربط یا پیوند» است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۶۶ کتاب درسی)

۳-

(هسین پرهیزگار)

بررسی ابیات:

بیت «الف»: هر دو ضمیر «ش» در «حسابش» و «جانش» مفعول است. (آن را حساب مکن - آن را در دل و جان ببذیر)

بیت «ب»: هر دو ضمیر «ش» در «گلش» و «تسبیحش» نقش اضافی دارد. (گل آن - تسبیح آن)

بیت «ج»: ضمیر «م» در «بازم» مفعول است (من را بنوازد).

بیت «د»: ضمیر «م» در «اندیشه‌ام» نقش اضافی دارد (اندیشه‌ی من).

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۴۸ کتاب درسی)

۴-

(هسین پرهیزگار)

صورت صحیح کلمه نادرست: «حقه اسرار»

(املا، صفحه‌های ۵۰، ۵۲، ۵۵، ۵۹، ۶۰، ۶۴، ۶۸ و ۷۰ کتاب درسی)

۵-

(هسین پرهیزگار)

بررسی موارد نادرست:

مورد «ب»: ناصر خسرو در قرن پنجم می‌زیست.

مورد «ج»: «ارزیابی شتاب‌زده» اثر جلال آل احمد است.

مورد «ه»: ادبیات غنایی به نظم و نثر هم نوشته می‌شود.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۶، ۵۰، ۵۲، ۶۰، ۶۵ و ۷۱ کتاب درسی)

۶-

(امیر حسین شیرازی)

سجع در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خیلی و سیلی

گزینه «۲»: هلالی و زالی

گزینه «۴»: چُست و دُرست

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۳ کتاب درسی)

۷-

(امیر حسین شیرازی)

دهر دونده: تشخیص و استعاره کنایی / تشبیه: دهر به مرکب (مرکب: هر آن چه بر آن سوار می‌شوند مانند اسب و ...)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گل ننگند اندر پوست: تشخیص و استعاره / تشبیه: ندارد

گزینه «۲»: عشق آموخت: تشخیص و استعاره / تشبیه: ندارد

گزینه «۴»: تشبیه: من شعاع آفتاب هستم، من عقیق هستم، من زر هستم، من یاقوت هستم (۴ تشبیه) / استعاره: ندارد

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۶۲ کتاب درسی)

۸-

(امیر حسین شیرازی)

واژه «سوفار» به معنای دهانه تیر به کلی از فرهنگ واژگان حذف شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «سوگند»: معنای قدیم: گوگرد (سوگند خوردن به معنای خوردن آب آمیخته با گوگرد) / معنای جدید: قسم

گزینه «۳»: «کتیف»: معنای قدیم: غلیظ / معنای جدید: آلوده

گزینه «۴»: «سفینه»: معنای قدیم: کشتی / معنای جدید: سفینه فضایی، فضاپیما

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۶۱ کتاب درسی)

۹-

(امیر حسین شیرازی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، ترجیح دادن رنجی که از معشوق می‌رسد بر شادی‌هاست، اما مفهوم بیت گزینه «۲» رهایی‌ناپذیری عشق است.

(مفهوم، صفحه ۵۵ کتاب درسی)

۱۰-

(مریم شمیرانی)

در عبارت صورت سؤال، آل احمد درباره نیمایوشیج معتقد است که او ناملایمات و آزارهای دیگران را تحمل کرد و این مفهوم در بیت گزینه «۴» نیز وجود دارد.

مفهوم ابیات سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: روزگار عرصه را بر ضعیفان تنگ می‌کند و همیشه قدرتمندان فراخ دارند.

گزینه «۲»: یار به ما بی توجهی کرد و وقتی دل‌تنگی ما را دید، در جای دیگری اقامت گزید.

گزینه «۳»: اگر در روزگار غنچه بودن بر خود سخت می‌گرفتم، می‌توانستم همچون گل، طلا به دست آورم. (مقصود از زر در گل، گل‌های زردرنگ میان گل است.)

(مفهوم، صفحه ۷۰ کتاب درسی)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۱-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۳۷)

«عندما»: هنگامی که، زمانی که / «أَیْتُم (فعل ماضی)»: دیدید / «أَحْداً»: کسی را / «دَعَا إِلَى (فعل ماضی)»: به... فرا خواند، به... دعوت کرد / «التَّفَرُّقَةُ وَ بَثُّ الْخِلَافِ»: تفرقه (پراکندگی) و گسترش اختلاف / «صُوفُ الْمُسْلِمِینَ»: صف‌های مسلمانان / «عَمِلَ الْعَدُوُّ»: مزدور دشمن

۱۲-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۲۴ و ۲۵)

«تَصَدَّقَینَ»: باور می‌کنی / «الأَعاصیرُ الشَّدیدَةُ»: گردبادهای شدید / «تَسْحَبُ (مضارع اخباری)»: می‌کشد / «كُلَّ شَیْءٍ»: هر چیزی / «الأَرْضُ»: زمین / «السَّمَاءُ»: آسمان

۱۳-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۲۴ و ۲۵)

«رَأَینَا»: دیدیم، مشاهده کردیم / «مَدِینَتِنَا»: شهر خود، شهرمان / «غُیُوماً سَوَداءَ»: ابراهایی سیاه / «إِحْتَفَلْنَا»: جشن گرفتیم / «كُنَّا نَنْتَظِرُ (ماضی استمراری)»: انتظار می‌کشیدیم

۱۴-

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست عبارت: «کارگران در کشور ما، کالاها را مرغوب را برای هم‌وطنانمان تولید می‌کنند.»

۱۵-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، ترجمه، صفحه‌های ۳۲۶، ۳۲۸، ۳۱ و ۳۵)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «كُلَّ حِزْبٍ»: هر گروهی

گزینه «۳»: «أَنْ یُعَایِشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايُشاً سَلْمَیاً»: با یکدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز کنند.

گزینه «۴»: گفت: همانا من می‌دانم آن‌چه را نمی‌دانید.

۱۶-

(قاله مشیرپناهی، مفهوم، ترکیبی)

آیه داده شده در گزینه «۴» می‌فرماید: «همانا خوبی‌ها، بدی‌ها را از بین می‌برند.» مفهوم آیه اهمیت دادن به کارهای خوب و تأثیر مثبت آنهاست، درحالی‌که بیت داده شده چنین مفهومی را ندارد و به اهمیت بخشش و احسان اشاره دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «همگی به ریسمان الهی جنگ بزنید و پراکنده نشوید.» مفهوم آیه اهمیت دادن به اتحاد و یکپارچگی است و بیت داده شده هم به یکدلی و اتحاد اشاره دارد.

گزینه «۲»: «و بندگان خداوند رحمان کسانی هستند که با آرامی (فروتنی) بر روی زمین راه می‌روند.» مفهوم آیه تواضع و فروتنی است و مفهوم بیت داده شده نیز تواضع و فروتنی است.

گزینه «۳»: «در کار(ها) با آنها مشورت کن.» مفهوم آیه و عبارت داده شده، همفکری و مشورت با دیگران است.

۱۷-

(مریم آقاییاری، مکالمه، صفحه ۳۰)

تعداد همراهان چند نفر است؟ شش نفر: پدر و مادرم، دو خواهرم و دو برادرم. (نادرست)

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شش نفر: پدرم، دو خواهرم و دو برادرم. (نادرست)

گزینه «۲»: پنج نفر: مادرم، دو خواهرم و برادرم. (نادرست)

گزینه «۴»: چهار نفر: پدر و مادرم، خواهرم و دو برادرم. (نادرست)

۱۸-

(سعیر یعفری، لغت، ترکیبی)

إِجْعَلْ = ضَع (قرار بده)

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جلب: آورد / أتى: آمد

گزینه «۳»: نزل: پایین آمد / رفع: بالا برد

گزینه «۴»: دخل: داخل شد / تخرَّج: دانش آموخته شد

۱۹-

(سعیر یعفری، لغت و مفهوم، صفحه ۳۱)

برف جشنی به‌مناسبتی زیباست، مانند نوروز و جشن تولد. (نادرست)

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تالار اتاق بزرگی است برای بسیاری از مردم.

گزینه «۲»: چین کشوری است در شرق آسیا و اولین کشور از نظر ساکنان است.

گزینه «۳»: زردآلو میوه‌ای است که آن را خشک هم می‌خورند و رنگ زرد دارد.

۲۰-

(سعیر یعفری، لغت و مفهوم، ترکیبی)

پسر من شیشه پنجره را شکست، برای همین او را نشاندم و با او سخن گفتم تا کار بدش را ترک کند.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: شکسته شد / نشستم

گزینه «۳»: شکست / نشستم

گزینه «۴»: شکسته شد / نشاندم

ترجمه‌ی متن:

در هر صبح، اخبار اکتشافات جهان به سمت آینده‌ای بهتر را می‌شنویم. اما برخی از ملت‌ها تسلیم راحتی می‌شوند و در این راه بسیار تلاش نمی‌کنند. هرگاه مردم تنبلی کنند و مشغول لذت‌ها و راحتی شوند از کاروان پیشرفت عقب می‌مانند. پس ما باید مردم را از زمان کودکی به کارهای مفید برای آینده‌شان تشویق کنیم.

۲۱-

(مبید همایی، درک مطلب، ترکیبی)

طبق متن «پیشرفت به تلاش و کار بسیار نیاز دارد.»

دین و زندگی (۱)

۳۱- (ابوالفضل امرزاره، پنجره‌ای به روشنایی، صفحه ۴۱)

نترسیدن خداپرستان از مرگ، سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله‌ی عالی آن برسد و آنگاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد (ذلت‌یابی حیات دنیوی) و فداکاری در راه خدا ضروری باشد، انسان‌ها به استقبال شهادت رفته و با شهادت خود راه آزادی انسان‌ها را هموار می‌کنند.

۳۲- (ابوالفضل امرزاره، پنجره‌ای به روشنایی، صفحه ۳۹ و ۴۰)

عبارت قرآنی «و لا هم یحزنون» مؤید اولین دیدگاه اعتقاد به معاد، که حدیث رسول خدا (ص) به این دیدگاه اشاره دارد، می‌باشد که در نتیجه اعتقاد به این دیدگاه، پنجره امید و روشنایی به روی انسان باز می‌شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می‌گیرد.

این شور و نشاط به این دلیل است که انسان می‌داند هیچ‌یک از کارهای نیک او در آن جهان بی‌پاداش نمی‌ماند؛ زیرا هر غمی را که از دل غمگینی پاک می‌کند و هر خدمتی را که به محرومی می‌کند و هر باری را که از دوش مؤمنی برمی‌دارد، در پیشگاه خداوند دارای اجر و مزد است.

۳۳- (ابوالفضل امرزاره، پنجره‌ای به روشنایی، صفحه ۳۹ و ۴۰)

مطابق با این آیه، علم پیوسته به حقیقت آخرت در عبارت: «لو کانوا یعلمون»، مانع دل‌بستگی به دنیا می‌شود و این آیه بر کم‌ارزشی (نه بی‌ارزشی) زندگی دنیوی تأکید دارد.

۳۴- (فرشته کیانی، آینده روشن، صفحه ۵۴ و ۵۵)

آیه «آیا متقین را مانند ناپاکان و بدکاران...» بیانگر ضرورت معاد براساس «عدل الهی» و آیه «خداست که باده‌ها را می‌فرستد تا ابر را برانگیزند...» بیانگر امکان معاد با اشاره به «نظام مرگ و زندگی در طبیعت» است.

۳۵- (ممدرضا فرهنگیان، واقعه بزرگ، صفحه ۷۵)

فرشتگان الهی در طول زندگی انسان‌ها، همواره مراقب آن‌ها بوده‌اند و تمامی اعمال آن‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند که آیه «وَإِن عَلَیْكُمْ لِحَافِظِینَ...» به این دسته از شاهدان و گواهان روز قیامت اشاره می‌کند.

۲۲- (مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

گزینه ۱ «می‌گوید: ملت تلاشگر همیشه اکتشافات جدیدی را مشاهده می‌کند.
ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «جامعه تنبل در آینده به آن‌چه که می‌خواهد می‌رسد.

گزینه ۳: «ملتی که در زندگی تسلیم راحتی شده، حقیقتاً موفق است.

گزینه ۴: «از وظایف ما در دنیا توجه به اکتشافات قدیمی است.»

۲۳- (مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

«اخبار» اسم، جمع مکسر و مفرد آن «خبر» و مذکر است.

۲۴- (مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

«یتکاسلون» فعل مضارع در باب «تفاعل» است.

۲۵- (مبیر همایی، درک مطلب، ترکیبی)

«یشتعلون» فعل مضارع، سوم شخص جمع، ثلاثی مزید در باب «افتعال» است.

۲۶- (علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه ۲۷ و ۲۸)

«لا نستسلم» مضارع منفی از باب «استفعال» و از مصدر «استسلام» است، ولی سایر فعل‌های مزید همگی از باب «افتعال» هستند.

۲۷- (علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌های ۲۷، ۲۸، ۳۸ و ۳۹)

«تقدّم» (بیشرفت کرد) فعل ماضی از باب «تفعّل» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «تهدّم» فعل مضارع از باب «تفعیل» است.

گزینه ۳: «تقاتل» فعل مضارع از باب «مفاعلة» است.

گزینه ۴: «تعلّموا» فعل امر از باب «تفعّل» است.

۲۸- (ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۲۷ و ۲۸)

فعل‌های ذکر شده به ترتیب: «بتنفعون» نفع / «بنتظرون» نظر / «ایتخب» نخب همگی حرف «نون» جزئی از ریشه آن‌هاست، ولی در فعل «انقطع» قطع حرف نون از ریشه فعل نیست.

۲۹- (ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه‌های ۲۷، ۲۸، ۳۸ و ۳۹)

دو فعل «یُمکن» و «یُرسل» هر دو از باب «إفعال» هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «لا تتجسسوا» از باب تفعّل / «تبتینوا»: از باب تفعیل

گزینه ۳: «یستلم» از باب افتعال / «یرجع» از باب إفعال

گزینه ۴: «تُجلس» از باب إفعال / «تُعَلّم» از باب تفعیل

۳۰- (ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۴۵)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه ۱: «یلا حظ» بر وزن «یُفَاعِلُ» از باب مفاعلة است.

در گزینه ۳: فعل «استغفروا» امر از باب «استفعال» است که با توجه به ضمیر «کم» دوم شخص جمع مذکر می‌باشد.

در گزینه ۴: فعل «تتساقط» فعل مضارع از باب «تفاعل» است.

۳۶-

(مفسر، *مفسر، فرہنگیان، واقعہ بزرگ، صفحہ ۷۳ و ۷۴*)

«مرگ اهل آسمان‌ها و زمین» و «تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها» از اتفاقات مرحله اول قیامت و «حضور شاهدان و گواهان» و «کنار رفتن پرده از حقایق عالم» مربوط به مرحله دوم برپایی قیامت می‌باشد.

۳۷-

(مفسر، *مفسر، فرہنگیان، واقعہ بزرگ، صفحہ ۷۶*)

هر سه گزینه دیگر، از آیاتی است که به جملات حسرت‌بار گنہکاران در قیامت هنگامی که با نتایج شوم اعمال خود رو به رو می‌شوند، اشاره دارد. عبارت صحیح آیه ۷۲ سوره فرقان: «ای کاش همراه و هم‌مسیر با پیامبر می‌شدیم.»

۳۸-

(مفسر، *مفسر، رضایی‌بقا، واقعہ بزرگ، صفحہ ۷۳*)

در حادثه تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها در مرحله اول قیامت، زمین به شدت به لرزه در می‌آید و خرد می‌شود، کوه‌ها سخت در هم کوبیده شده و متلاشی می‌شوند و همچون ذرات گرد و غبار در هوا پراکنده می‌گردند و کوه‌ها به صورت توده‌هایی از شن نرم (کتباً مہیلاً) در می‌آیند.

۳۹-

(مفسر، *مفسر، رضایی‌بقا، واقعہ بزرگ، صفحہ ۷۲ و ۷۳*)

از آیات سوره حج: «روزی که هر مادر شیردهی، طفل شیرخوار خود را فراموش می‌کند. مردم از هیبت آن روز همچون افراد مست به نظر می‌رسند؛ در حالی که مست نیستند ولیکن عذاب خدا سخت است.» صدای مهیب قیامت (نفخ صور) و حالت سکرمانند مردم که علیت آن سختی عذاب الهی است، برداشت می‌گردد.

۴۰-

(مفسر، *مفسر، رضایی‌بقا، واقعہ بزرگ، صفحہ ۷۳ تا ۷۵*)

پیامبران و امامان، چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطایی مصون و محفوظاند (صیانت از هرگونه خطا)، بهترین گواهان قیامت‌اند. با آماده شدن صحنه قیامت، رسیدگی به اعمال در دادگاه عدل الهی آغاز می‌شود. یعنی بسترساز رسیدگی به اعمال، حوادث قبل از برپا شدن دادگاه عدل الهی است پس زنده شدن (احیای) همه انسان‌ها و کنار رفتن پرده از حقایق عالم، زمینه‌ساز رسیدگی به اعمال است.

دین و زندگی (۱) (شاهد «گواه»)

۴۱-

(کتاب *جامع، پنجره‌ای به روشنائی، صفحہ ۳۹ و ۴۰ کتاب درسی*)

سخن پیامبر اکرم (ص) بیانگر دیدگاه الهیون و پیامبران الهی نسبت به معاد است و آیه ۶۴ سوره عنکبوت نیز بیانگر همین دیدگاه است. ترجمه این آیه شریفه: «این زندگی دنیا (به تنهایی)، چیزی جز سرگرمی و بازی نیست و همانا سرای آخرت زندگی حقیقی است، اگر می‌دانستند.»

۴۲-

(کتاب *جامع، آینده روشن، صفحہ ۵۵ کتاب درسی*)

از دقت در پیام آیه ۲۸ سوره ص: «ام نجعل اذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمنفدین فی الارض ام نجعل المتقین کالفرجار» مفهوم می‌گردد که زندگی انسان‌ها در داخل نظام عادلانه خداوند قرار دارد؛ از این رو خداوند وعده داده است که هر کس را به آن چه استحقاق دارد، برساند و حق کسی را ضایع نگرداند.

۴۳-

(کتاب *جامع، آینده روشن، صفحہ ۵۲ و ۵۳ کتاب درسی*)

ترجمه آیه‌ی ذکرشده، «به پیدایش نخستین انسان» اشاره دارد که یکی از دلایل امکان معاد است.

۴۴-

(کتاب *جامع، آینده روشن، صفحہ ۵۱ کتاب درسی*)

پیامبران با قاطعیت کامل از وقوع معاد خیر و نسبت به آن هشدار داده‌اند. قطعیت و حتمیت معاد، از تأکید فراوان قرآن در عبارت شریفه: «لَجَمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ» برداشت می‌شود.

۴۵-

(کتاب *جامع، منزل‌نگاه بعد، صفحہ ۶۴ کتاب درسی*)

آیه شریفه «يُنَبِّئُ الْإِنسَانَ بِمَا قَدَّمَ وَاخَّرَ» از بسته نشدن پرونده اعمال پس از مرگ به خاطر اعمال متأخر سخن می‌گوید و ما را به انجام اعمال خیر با برکات طولانی ملزم می‌کند.

۴۶-

(کتاب *جامع، منزل‌نگاه بعد، صفحہ ۶۶ کتاب درسی*)

امام کاظم (ع) درباره وضع مؤمنان پس از مرگ فرمودند: «مؤمن به دیدار خانواده خویش می‌آید؛ بر حسب مقدار فضیلت‌هایش. برخی از آنان هر روز و برخی هر دو روز و برخی هر سه روز و کم‌ترین آنان هر جمعه.»

۴۷-

(کتاب *جامع، منزل‌نگاه بعد، صفحہ ۶۳ کتاب درسی*)

عامل شعور و آگاهی انسان در دنیا روح (بعد روحانی) اوست و روح در برزخ، به حیات خود ادامه می‌دهد.

۴۸-

(کتاب *جامع، واقعہ بزرگ، صفحہ ۷۵ کتاب درسی*)

بدکاران در قیامت سوگند دروغ یاد می‌کنند تا شاید خود را از مهلکه نجات دهند. در این حال، خداوند بر دهان آن‌ها مهر خاموشی می‌زند و اعضا و جوارح آن‌ها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می‌کنند و علیه صاحبان خود شهادت می‌دهند.

۴۹-

(کتاب *جامع، منزل‌نگاه بعد، صفحہ ۶۶ کتاب درسی*)

قرآن کریم می‌فرماید: «فرشتگان به کسانی که روح آنان را دریافت می‌کنند در حالی که به خود ظلم کرده‌اند می‌گویند: شما در [دنیا] چگونه بودید؟ گفتند: ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم و فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟» همچنین می‌فرماید: «آنان که فرشتگان روحشان را می‌گیرند در حالی که پاک و پاکیزه‌اند، به آن‌ها می‌گویند: سلام بر شما، وارد بهشت شوید به خاطر اعمالی که انجام دادید.»

۵۰-

(کتاب *جامع، منزل‌نگاه بعد، صفحہ ۶۳ کتاب درسی*)

در عالم برزخ، در گفت‌وگویی که بین خداوند (نه فرشتگان) با کافران روی می‌دهد، کافران از خداوند برای جبران اعمال ترک‌شده در دنیا تقاضای بازگشت به دنیا می‌کنند، اما خداوند با عبارت «کلاً» و قاطعیت تمام، این تقاضا را بی‌مورد دانسته و رد می‌کند.

زبان انگلیسی (۱)

۵۱-

(مممر سهرابی)

ترجمه‌ی جمله: «الف: آیا شما از حرم مطهر امام رضا دیدن کردید؟»

«ب: بله! آن شگفت‌انگیزترین مکان مذهبی‌ای بود که در طول تعطیلاتمان دیدیم.»

نکته مهم درسی:

در این جا، حرم امام رضا با کل مکان‌های مذهبی مقایسه می‌شود، بنابراین به صفت عالی احتیاج داریم. در گزینه «۱» قبل از صفت عالی از حرف تعریف "the" استفاده نشده‌است.
(گرامر، صفحه ۵۷ کتاب درسی)

۵۲-

(آناهیتا اصغری تاری)

ترجمه‌ی جمله: «من عاشق آن ماشین سبز قدیمی بزرگ هستم که همیشه در انتهای خیابان پارک می‌شود.»

نکته مهم درسی:

باید به ترتیب صفات توجه داشت. به ترتیب از راست به چپ:

«کیفیت، اندازه، سن، شکل، رنگ، ملیت، جنس»

(گرامر، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۵ کتاب درسی)

۵۳-

(مممر سهرابی)

ترجمه‌ی جمله: «ما در حال جمع‌آوری برخی واقعیت‌ها و اطلاعات هستیم، سپس یک جلسه با حضور همه اعضای هیئت مدیره خواهیم داشت.»

(۱) مدار (۲) قدرت (۳) واقعیت (۴) مکان

(واژگان، صفحه ۴۹ کتاب درسی)

۵۴-

(مممر رضا ایزدی)

ترجمه‌ی جمله: «بهترین والدین‌ها آن کسانی هستند که به کودکانشان اجازه می‌دهند تا رؤیایها و استعدادهایشان را دنبال کنند.»

(۱) دنبال کردن (۲) انتخاب کردن

(۲) ساختن (۴) جمع‌آوری کردن

(واژگان، صفحه ۴۶ کتاب درسی)

۵۵-

(مممر سهرابی)

ترجمه‌ی جمله: «دو سؤال درک مطلب وجود داشت که توسط معلم با صدای بلند خوانده شد و توسط دانش‌آموز به‌طور شفاهی پاسخ داده شد.»

(۱) واقعاً (۲) به‌طور شفاهی (۳) اکثراً، عمدتاً (۴) به‌طور متفاوت

(واژگان، صفحه ۴۷ کتاب درسی)

۵۶-

(آناهیتا اصغری تاری)

ترجمه‌ی جمله: «آن‌ها می‌دانستند که باید سریع حرکت کنند و مردان مجروح را به عقب حمل کنند، بنابراین نمی‌خواستند هیچ بار اضافه‌تری از ضروریات را همراه ببرند.»

(۱) حمل کردن (۲) دفاع کردن (۳) انداختن (۴) شنیدن

(واژگان، صفحه ۴۹ کتاب درسی)

۵۷-

(آناهیتا اصغری تاری)

ترجمه‌ی جمله: «پاراگراف دوم عمدتاً در مورد چه چیزی بحث می‌کند؟»

«گرفتن وقت قبلی از دکترتان»

(درک مطلب)

۵۸-

(آناهیتا اصغری تاری)

ترجمه‌ی جمله: «کدام یک به‌عنوان یک عامل سلامتی در متن ذکر نشده است؟»

«ورزش حرفه‌ای»

(درک مطلب)

۵۹-

(آناهیتا اصغری تاری)

ترجمه‌ی جمله: «کدام یک از موارد زیر از نظر معنایی به کلمه "desire" (خواسته) که زیر آن خط کشیده شده‌است، نزدیک‌ترین است؟»

"need" (نیاز)

(درک مطلب)

۶۰-

(آناهیتا اصغری تاری)

ترجمه‌ی جمله: «کدام یک از موارد زیر احتمالاً عنوان پاراگراف بعدی است؟»

«سلامتی و ورزش»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱)

۶۱-

(شقایق راهبریان، مفهوم تابع، صفحه ۳۲)

دو زوج مرتب زمانی با یکدیگر مساوی‌اند که مؤلفه‌های آن‌ها نظیر به نظیر با یکدیگر برابر باشند:

$$(-1, 2m + 4) = (-1, -6) \Rightarrow 2m + 4 = -6$$

$$\Rightarrow 2m = -6 - 4 \Rightarrow 2m = -10 \Rightarrow m = -5$$

۶۲-

(امیر زرانروز، مفهوم تابع، صفحه ۳۳ تا ۳۹)

برای تابع نبودن باید حداقل در ۲ زوج مرتب عضوه‌های اول مساوی و عضوه‌های دوم آن‌ها نامساوی باشند. با جایگذاری $m = 1$ ، $n = 5$ و $k = 10$ خواهیم داشت:

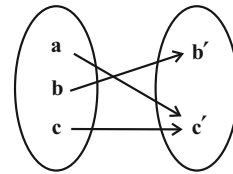
$$f = \{(6, 0), (5, 10), (6, 10)\} = \{(6, 0), (5, 10), (6, 10)\}$$

f تابع نیست چون $(6, 0)$ و $(6, 10)$ هر دو متعلق به آن هستند.

۶۳-

(مهمرب بفرایی، مفهوم تابع، صفحه ۳۳ تا ۳۹)

نمودار پیکانی زمانی تابع است که از هر عضو مجموعه اول دقیقاً یک پیکان خارج شود، با توجه به شکل از عضو a در مجموعه اول دو پیکان خارج شده است که شرط تابع بودن را نقض می‌کند، لذا برای اینکه رابطه تابع باشد می‌بایست یکی از آنها حذف شود. اگر عضو c' که به آن پیکانی از a وارد شده است حذف شود، در این صورت عضو c از مجموعه اول بدون پیکان خروجی می‌باشد که در این صورت رابطه تابع نیست ولی اگر عضو a' را حذف کنیم در این صورت پیکان مربوط به آن نیز حذف می‌شود و شرط تابع بودن برآورده می‌شود، به شکل زیر دقت کنید:

۶۴-

(هاری پلاور، ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۰ تا ۵۵)

با توجه به جدول زیر داریم:

x	f(x) = -√x + 1 + 2
0	f(0) = -√0 + 1 + 2 = -1 + 2 = 1
3	f(3) = -√3 + 1 + 2 = -√3 + 2 = -2 + 2 = 0
8	f(8) = -√8 + 1 + 2 = -√9 + 2 = -3 + 2 = -1
15	f(15) = -√15 + 1 + 2 = -√16 + 2 = -4 + 2 = -2

برد تابع f برابر است با: $R_f = \{1, 0, -1, -2\}$ با مقایسه آن با برد داده شده در صورت سؤال داریم:

a یکی از مقادیر صفر یا -1 و b برعکس آن می‌باشد، پس $a + b = -1$ است.

۶۵-

(امیر مضموریان، ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۰ تا ۵۵)

در نمودار مختصاتی تابع، برد تابع از تصویر نقاط نمودار روی محور y ها به دست می‌آید، حال به بررسی تک تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

در گزینه «۱» برد تابع به صورت $\{1, 2\}$ در گزینه «۲»: $\{-1, 1\}$ در گزینه «۳»: $\{-1, 0, 1\}$ و در گزینه «۴» برد تابع $\{2\}$ می‌باشد، پس تعداد اعضای برد تابع در گزینه «۴» از بقیه گزینه‌ها کمتر است.

۶۶-

(امیر زرانروز، ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۰ تا ۵۵)

به‌ازای $x = 0$ مقدار تابع باید برابر ۳ باشد که با جایگذاری $x = 0$ در ضابطه‌ها گزینه‌های «۲» و «۳» رد می‌شوند.

حال با جایگذاری $x = -1$ در ضابطه تابع گزینه «۴» مقدار تابع برابر یک می‌شود پس گزینه «۴» می‌تواند ضابطه مربوط به تابع باشد، دقت کنید که در تابع f مؤلفه‌های اول ابتدا دو برابر شده و در نهایت با عدد ۳ جمع شده است تا مؤلفه دوم به دست آید، پس ضابطه تابع $f(x) = 2x + 3$ می‌باشد.

۶۷-

(امیر مضموریان، ضابطه جبری تابع، صفحه ۵۰ تا ۵۵)

اگر عدد مورد نظر را x در نظر بگیریم:

مجذور آن x^2 و تفاضل مجذور عدد از ۱، $1 - x^2$ خواهد بود.

بنابراین نصف تفاضل مجذور آن عدد از ۱ برابر خواهد بود با:

$$f(x) = \frac{1 - x^2}{2}$$

$$f(2) = \frac{1 - 2^2}{2} = \frac{1 - 4}{2} = -\frac{3}{2}$$

$$f(0) = \frac{1 - 0^2}{2} = \frac{1}{2}$$

$$f(2) - 2f(0) = -\frac{3}{2} - 2 \times \frac{1}{2} = -\frac{3}{2} - \frac{2}{2} = -\frac{5}{2}$$

۶۸-

(مهمرب بفرایی، نمودار تابع خطی، صفحه ۵۶ تا ۶۲)

دو نقطه $A(-2, 5)$ و $B(3, -\frac{5}{2})$ روی نمودار تابع قرار دارند برای به دست آوردن ضابطه آن داریم:

$$m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} \Rightarrow m_{AB} = \frac{-\frac{5}{2} - 5}{3 - (-2)} = \frac{-\frac{15}{2}}{5} = -\frac{3}{2}$$

حال با استفاده از مختصات یکی از نقاط، معادله خط را می‌یابیم:

$$y - y_A = m_{AB}(x - x_A) \Rightarrow y - 5 = -\frac{3}{2}(x - (-2))$$

$$\Rightarrow y - 5 = -\frac{3}{2}(x + 2) \Rightarrow y = -\frac{3}{2}x + (-\frac{3}{2}) \times 2 + 5$$

$$\Rightarrow y = -\frac{3}{2}x + 2$$

۶۹-

(شقایق راهبریان، نمودار تابع خطی، صفحه ۵۶ تا ۶۲)

نمودار تابع خطی که از مبدأ عبور می‌کند ضابطه آن به صورت $f(x) = ax$ می‌باشد که با جایگذاری مختصات یک نقطه معلوم در آن مقدار a بدست می‌آید، داریم:

$$f(x) = ax \xrightarrow{x=3} f(3) = 3a \xrightarrow{f(3)=-3} -3 = 3a \Rightarrow a = -1$$

$$\Rightarrow f(x) = -x \xrightarrow{x=-2} f(-2) = -(-2) = 2$$

۷۰-

(عمید زرین‌کفش، نمودار تابع خطی، صفحه‌ی ۵۶ تا ۶۲)

ابتدا تابع درآمد شرکت را می‌یابیم:

تعداد کالا \times قیمت کالا = تابع درآمد

$$R(x) = 60 \times x = 60x$$

حال تابع سود را می‌یابیم:

تابع هزینه - تابع درآمد = تابع سود

$$P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow P(x) = 60x - (2000 + 10x)$$

$$\Rightarrow P(x) = 60x - 2000 - 10x = 50x - 2000$$

سوددهی زمانی آغاز می‌شود که $P(x) \geq 0$ باشد، حال داریم:

$$50x - 2000 \geq 0 \Rightarrow 50x \geq 2000 \Rightarrow x \geq \frac{2000}{50} = 40$$

پس از فروش حداقل ۴۱ کالا سوددهی آغاز می‌شود.

اقتصاد

۷۱-

(سارا شریفی، پول، صفحه‌ی ۵۶)

در معاملاتی که با چک انجام می‌شود، در واقع پول نقد بین افراد رد و بدل نمی‌شود بلکه بانک، موجودی حسابی را کاهش و موجودی حساب دیگری را افزایش می‌دهد.

۷۲-

(ماتره سادات شاهمرادی، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه‌ی ۷۹ و ۸۰)

(الف) رشد، (ب) ثابت، (ج) رشدی، توسعه

۷۳-

(زهرا مفیدی نژاد، بانک، صفحه‌های ۶۵، ۶۶ و ۶۸)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: اسناد دیداری بدون اطلاع قبلی قابل پرداخت است.

گزینه «۳»: بانک توسعه تعاون، بانک توسعه‌ای است که فعالیت‌های تجاری هم می‌کند.

گزینه «۴»: اصل طلب خود را در زمان سررسید دریافت می‌کنند.

۷۴-

(آرزو میرزائی، بانک، صفحه‌ی ۶۲ و ۶۴)

تشریح عبارتهای نادرست:

(الف) فرایند خلق اعتبار از چاپ پول متفاوت است.

(ب) بانک‌های مسکن یا کشاورزی بانک‌های تخصصی هستند که در ایران بیش تر نقش بانک تجاری را ایفا می‌کنند.

(ت) بازرگانان ثروتمند در برابر ارائه خدمات کارمزد دریافت می‌کردند.

۷۵-

(ماتره سادات شاهمرادی، بازار سرمایه، صفحه‌ی ۷۴ و ۷۵)

شرکت اوراق بهادار پس از بررسی اولیه، مدارک را برای هیئت پذیرش می‌فرستد و این هیئت پس از بررسی دقیق وضعیت شرکت، نسبت به پذیرش یا رد تقاضای آن اقدام می‌کند.

۷۶-

(علیرضا رضایی، پول، صفحه‌های ۵۶، ۵۷ و ۵۹)

- امروزه پشتوانه انواع پول، قدرت اقتصادی کشور است.

- ایجاد چک و استقبال مردم از آن منجر به شکل‌گیری شبه پول در اقتصاد شد.

- قدرت خرید پول به سطح عمومی قیمت‌ها بستگی دارد و رابطه این دو با هم رابطه عکس است.

۷۷-

(علیرضا رضایی، پول، صفحه‌ی ۵۷ و ۵۸)

تشریح گزینه نادرست:

خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی اغلب مورد قبول مردم است.

۷۸-

(آرزو میرزائی، بانک، صفحه‌ی ۶۴ و ۶۵)

(الف) بانک تخصصی

(ب) بانک مرکزی

(پ) بانک سرمایه‌گذاری

(ت) بانک تجاری

۷۹-

(آرزو میرزائی، بانک، صفحه‌های ۶۴، ۶۸ و ۶۹)

(الف) بانک‌ها درآمد خود را از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های تولیدی و عمرانی کسب می‌کنند.

(ب) بانک‌ها فقط با مجوز بانک مرکزی تأسیس می‌شوند.

۸۰-

(ماتره سادات شاهمرادی، بانک، صفحه‌ی ۶۹)

(الف) خرید دین

(ب) مشارکت حقوقی

(ج) جعاله

(د) مساقات

۸۱-

(مهمرب مرئی ریثانی، بازار سرمایه، صفحه‌ی ۷۲ تا ۷۴)

(الف) رفته‌رفته در روند تکامل تأمین مالی شیوه مناسب‌تری ابداع شد و آن تأمین مالی از طریق صدور اوراق بهادار بود که در این روش مراکز تجاری و بازرگانی وام را به‌طور مستقیم از مردم دریافت می‌کنند.

(ب) کالاهای واسطه‌ای

(ج) اوراق مشارکت، بانک مرکزی

۸۲-

(آرزو میرزائی، توکیبی، صفحه‌های ۶۰، ۷۳ تا ۷۵)

(الف) اولین کاری که برای سرمایه‌گذاری در بورس باید انجام داد، گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌هاست.

(ب) بورس، با تشویق مردم به پس‌انداز و به‌کارگیری پس‌اندازها در فعالیت‌های مفید اقتصادی در کاهش نرخ تورم مؤثر است. کاهش نرخ تورم به معنای کاهش شتاب افزایش قیمت‌ها است و قیمت‌ها هم‌چنان با شتابی کمتر از قبل، افزایش خواهد داشت.

(پ) صاحبان سهام به نسبت سهمی که خریده‌اند در سود و زیان شرکت سهیم می‌شوند.

۸۳-

(ممد مرئی زبانی، بازار سرمایه، صفحه‌های ۷۲، ۷۳ و ۷۵)

سهام ورقه قابل معامله‌ای است که نشان‌دهنده مالکیت دارنده آن در شرکت سهامی است.

۸۴-

(آزاده میرزائی، بانک، صفحه‌های ۶۳، ۶۴ و ۶۷)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) در هیچ جای دنیا اجازه فعالیت آزاد انتفاعی به بانک‌ها داده نمی‌شود.
ب) با دریافت مبلغ کمتر طلب خود را به دیگری انتقال دهد.

۸۵-

(ممد عرفان هوشیاری، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۰ تا ۸۳)

تشریح موارد نادرست:

ب) الگوهای توسعه به‌طور معمول به تفاوت‌های بومی و محلی کشورها و همچنین به تاریخ، فرهنگ، باورها و ارزش‌های اجتماعی آنها توجه لازم را ندارند.
د) متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان در هر هزار تولد در ۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف، ۸۹/۴ است.

۸۶-

(ممد عرفان هوشیاری، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۲ و ۸۳)

الف) بیش از ۸۰۶۷۵ دلار

ب) شاخص رقابت‌پذیری ۱۱۰ عامل را در ۱۲ محور مورد اندازه‌گیری قرار می‌دهد.
پ) تفاوت و شکاف عمیق بین کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته به هیچ وجه به سطح درآمد سرانه محدود نمی‌شود و تقریباً در تمامی شاخص‌های توسعه (البته با درجات متفاوت) وجود دارد.

۸۷-

(ممد عرفان هوشیاری، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۱)

الف) امید به زندگی در ایران = ۷۵ / ۴

ب) امید به زندگی در چین = ۷۵

پ) نرخ مرگ و میر نوزادان در موزامبیک = ۶۱ / ۵

ت) نرخ باسوادی بزرگسالان در موزامبیک = ۵۰ / ۶

ث) تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور ایران = ۱۵۰۹۰

۸۸-

(سارا شریفی، بانک، صفحه ۶۶ تا ۶۸)

به بررسی گزینه‌های نادرست صورت سؤال می‌پردازیم:

(۱) اسناد اعتباری قابل انتقال است و صاحبان آن‌ها می‌توانند قبل از سررسید، آن‌ها را به دیگران منتقل کنند.

(۲) بازپرداخت اوراق مشارکت اغلب بیش‌تر از یک سال طول می‌کشد.

(۴) هر برگ سفته سقف خاصی برای تعهد کردن دارد، مثلاً اگر روی سفته‌ای نوشته شده باشد تا «سه میلیون ریال» یعنی آن سفته حداکثر برای تعهد ۳۰۰ هزار تومان دارای اعتبار است و با آن نمی‌توان به پرداخت مثلاً ۵۰۰ هزار تومان تعهد کرد.

۸۹-

(سارا شریفی، پول، صفحه ۶۰)

$$15 \times 100 = 24,000 - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال اول} = \text{نرخ تورم در سال اول} \\ 24,000$$

$$\Rightarrow x - 24,000 = \frac{15 \times 24,000}{100} \Rightarrow x = 24,000 + 3,600 = 27,600 \text{ دلار}$$

سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای هر سال برابر با سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال بعد می‌شود، بنابراین داریم:

$$20 = \frac{y - 27,600}{27,600} \times 100$$

$$\Rightarrow y - 27,600 = \frac{20 \times 27,600}{100} \Rightarrow y = 27,600 + 5,520 = 33,120 \text{ دلار}$$

$$30 = \frac{z - 33,120}{33,120} \times 100$$

$$\Rightarrow z - 33,120 = \frac{30 \times 33,120}{100} \Rightarrow z = 33,120 + 9,936 = 43,056 \text{ دلار}$$

۹۰-

(سارا شریفی، ترکیبی، صفحه ۶۰ و ۶۵)

$$1850 \times \frac{20}{100} = \text{ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها و مسکوکات در دست مردم}$$

واحد پولی ۳۷۰ =

$$\text{واحد پولی } 165 = \frac{3}{4} \times 220$$

ارزش پولی سپرده پس‌انداز + ارزش پولی سپرده مدت‌دار = ارزش پولی سپرده غیردیداری

$$\text{واحد پولی } 385 = 165 + 220 = \text{ارزش پولی سپرده غیردیداری}$$

ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض‌الحسنه + ارزش پولی سپرده غیردیداری = شبه پول

$$\text{واحد پولی } 2235 = 385 + 1850$$

ارزش پولی مجموع اسکناس‌ها و مسکوکات در دست مردم + ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض‌الحسنه = نقدینگی

ارزش پولی سپرده غیردیداری + ارزش پولی سپرده دیداری (جاری) +

$$\text{واحد پولی } 3155 = 1850 + 370 + 550 + 385 = \text{نقدینگی}$$

ارزش پولی سپرده غیردیداری + ارزش پولی سپرده دیداری (جاری) = بدهی بانک به مشتریانش

$$\text{واحد پولی } 935 = 550 + 385$$

علوم و فنون ادبی (۱)

۹۱-

(اعظم نوری‌نیا، **سجع و انواع آن**، صفحه ۵۳)

سجع در سایر گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نیکان و درویشان

گزینه «۳»: می‌دارد و می‌گذارد

گزینه «۴»: نکند و ببند

۹۲-

(سمیه خان‌بیلی، **تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه‌ی هجری**، صفحه ۴۳)

ویژگی‌های شعر این دوره: شاعر می‌کوشد تا فکر و خیال خود را همان‌گونه که به خاطرش می‌رسد، بیان کند و مفاهیم ذهنی شاعران این دوره از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت. آوردن ترکیب‌های تازه، استعاره‌های دلپذیر، تشبیهات گوناگون و به‌کارگیری انواع توصیف از خصیصه‌های دیگر شعر این دوره است. داستان‌سرایی و قصه‌پردازی و آوردن حکایت‌ها و مثل‌ها در شعر این دوره آغاز گشت. ویژگی‌های نثر این دوره: نثر این دوره بیشتر به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد و هنوز آوردن اصطلاحات علمی و اشعار و امثال در آن رایج نشده است.

۹۳-

(سمیه خان‌بیلی، **سجع و انواع آن**، ترکیبی)

واژه‌آرایی: «جهت» / واج‌آرایی: مصوت «آ» / بیت، سجع ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سجع: خندان، زندان، مستندان / واژه‌آرایی: آمدی / واج‌آرایی: مصوت «آ» و صامت «ن»

گزینه «۲»: سجع: مرتجا، کجا، سابقا / واژه‌آرایی: کجا و شرم / واج‌آرایی: مصوت «آ» و صامت «ش»

گزینه «۳»: سجع: آموخته، سوخته، افروخته / واژه‌آرایی: «ما» / واج‌آرایی: مصوت «آ»

۹۴-

(سعید یغفری، **تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه‌ی هجری**، صفحه ۳۱ و ۳۲)

الف) در آغاز قرن سوم، دولت نیمه‌مستقل طاهری و پس از آن دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد.

ب) در مجموع، قرن چهارم هجری، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه‌ی آداب و رسوم ملی بود.

ت) در آغاز قرن چهارم، دولت سامانی روی کار آمد و رسم‌های فرهنگی کهن ایرانی را رواج داد.

۹۵-

(اعظم نوری‌نیا، **سجع و انواع آن**، صفحه ۵۳)

سجع عبارت صورت سوال (نیازردم و نبردم) و گزینه «۲»: (دم و عدم) مطرف است.

سجع عبارت گزینه «۱»: (بدیدی و بکشتی) و گزینه «۳»: (مقسوم و معلوم) و گزینه «۴»: (حضر و سفر) متوازی است.

۹۶-

(سعید یغفری، **هماهنگی پاره‌های کلام**، صفحه ۴۸)

پرستنده باشی و جوینده راه ← پ، ر، س، ت، ن، د، ب، ش، ی (ی)، ج، ی (ی)، ن، د، ر، ه (۱۵)

۹۷-

(عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد، **تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه‌ی هجری**، صفحه ۳۸ تا ۴۰)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تا اوایل دوره‌ی ساسانی نیز آثاری به زبان پارسی تألیف می‌شده است.

گزینه «۲»: نامه‌ها و فرمان‌های شاهان هخامنشی به زبان فارسی باستان نگاشته شده است.

گزینه «۴»: منطقه‌ی رواج فارسی دری، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

۹۸-

(عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد، **هماهنگی پاره‌های کلام**، صفحه ۴۸)

در مصراع گزینه «۴» یک هجای کشیده دیده می‌شود: شاهدباز (U-/-/-) در حالی که در سایر مصراع‌ها دو هجای کشیده وجود دارد:

گزینه «۱»: سوخته (U/U-) / داشتن (-/U-)

گزینه «۲»: احتمال (U-/U/-) / نمانده است (= نماد دست) (U-/-/U)

گزینه «۳»: بگذار (U-/-) / فرجام (U-/-)

۹۹-

(اعظم نوری‌نیا، **سجع و انواع آن**، ترکیبی)

سجع: قزح، قدح، فرح / تضاد: زخم و مرهم

۱۰۰-

(هژبر ریمی، **هماهنگی پاره‌های کلام**، صفحه ۴۹)

وزن بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲» به شکل زیر است:

UU / -- UU / -- UU / -- UU

مَ	طَ	لَب	طَا	عَ	تَ	پِی	مَا
دِ	لَ	مَز	دَس	تِ	عَ	مَت	دَا
U	U	-	-	U	U	-	-

نُ	صَ	لَا	حَزْ	مَ	نَ	مَسْت
مَ	نِ	صَحْ	رَا	بِ	گِ	رَفْت
U	U	-	-	U	U	-

علوم و فنون ادبی (۱) (شاهد «گواه»)

۱۰۱-

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه‌ی هجری، صفحه ۳۹ کتاب درسی)
زبان پارتی در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است.

۱۰۲-

(کتاب جامع، هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه ۴۸ کتاب درسی)
در مصراع مورد سؤال و مصراع گزینه «۳»، پنج مصوت بلند دیده می‌شود.
بخت با زآید ازان در که یکی چون تو درآید (ا، ا، ا، ی، ا)
تیر بلیای او را جز دل هدف نباشد (ی، ا، و، ا، ا)

۱۰۳-

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه‌ی هجری، صفحه ۴۰ کتاب درسی)
فارسی دری موجودیت خود را به سرسختی حفظ کرد و به تدریج، غنی گشت و زبان عمومی سراسر ایران شد.

۱۰۴-

(کتاب جامع، هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه ۵۱ کتاب درسی)
علامت هجاهای یک مصراع از گزینه «۳»:

ب	ا	ظ	ها	ر	هس	تی	م	شو	دا	غ	خج	لت
U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-	-

۱۰۵-

(کتاب جامع، تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه‌ی هجری، صفحه ۴۳ کتاب درسی)
در این دوره، شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.

۱۰۶-

(کتاب جامع، هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه ۵۱ کتاب درسی)
در بیت گزینه «۴»: در واژه‌های «سرو، می‌رود، سوار» واج «و» صامت است.
واژگان دارای واج صامت «و» در سایر ابیات:
گزینه «۱»: نوید، آورد / گزینه «۲»: تصور / گزینه «۳»: هوا، وصال

۱۰۷-

(کتاب جامع، هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه ۴۸ کتاب درسی)
هجاهای کوتاه: ذ / م / ن / ن: چهار
هجاهای بلند: مَرا / بی / کا / را / خا / طرا / گه / دا: هشت
هجاهای کشیده: رتد / خلق: دو

۱۰۸-

(کتاب جامع، سجع و انواع آن، صفحه ۵۳ کتاب درسی)
سجع گزینه «۳»: (حیات و ذات) مطرف است.
کلمات دارای سجع متوازن در سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: منتعش - مشتعل
گزینه «۲»: عزیز - ذلیل
گزینه «۴»: حیف - طرح

۱۰۹-

(کتاب جامع، سجع و انواع آن، ترکیبی)
بیت «د»: «چشم داشتن» کنایه از انتظار داشتن است.
بیت «ه»: واژه «گل» در این بیت تکرار شده است.
بیت «ج»: «ساغر» مجاز از شراب است.
بیت «الف»: «دل معشوق» به «باغی که بهارش همه سنگ است» و «دل شاعر» به «دشتی که غبارش همه آب است» تشبیه شده است.
بیت «ب»: واژه‌های «سند، عدد و بود» در پایان سه نیم‌مصراع آرایه سجع را به‌وجود آورده‌اند.

۱۱۰-

(کتاب جامع، سجع و انواع آن، صفحه ۵۳ کتاب درسی)
در عبارت گزینه «۲»، «گرفتار» و «گفتار» سجع مطرف دارند.
تشریح گزینه‌های دیگر:
به ترتیب در سایر گزینه‌ها، کلمات «مَرَقَع» و «مَرَصَع»، «نشستندی» و «شکستندی» و «گشت» و «هشت» سجع متوازی دارند.

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان

۱۱۱-

(مهری کارران، مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۳ و ۶۴)
در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ نوشته‌ی داریوش هخامنشی در بیستون را ترجمه کرد. عموم مورخان تا دوپست سال پیش، در میان سلسله‌های حکومتی ایران باستان، تنها از تاریخ ساسانیان اطلاع و شناخت نسبتاً در خور توجهی داشتند و سلسله و شاهان اشکانی را تا حدودی می‌شناختند.

۱۱۲-

(معضومه حسینی صفا، سیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه ۷۱ تا ۷۳)
الف) کهن‌ترین نشانه و آثاری که از حضور انسان در ایران تاکنون کشف شده، مربوط به بستر کشف‌رود در نزدیکی مشهد در خراسان رضوی است و این امر سبب شده است که ایرانیان نقش فعال و مؤثری در انتشار و گسترش فرهنگ و تمدن به عهده گیرند.
ب) موقعیت جغرافیایی ایران در جنوب غربی آسیا، ایران را به کانون مبادلات فرهنگی، هنری و اقتصادی در جهان باستان تبدیل کرده است.
ج) ساکنان نواحی کوهپایه‌ای زاگرس، نخستین مردمانی بوده‌اند که حدود ۱۲ هزار سال پیش شروع به کشت گیاهانی مانند جو و گندم و اهلی کردن جانورانی مثل بز و گوسفند کردند. این اقدام به منزله‌ی ورود انسان از دوره‌ی شکار و گردآوری خوراک به دوره‌ی یک‌جانشینی و تولید خوراک در فلات ایران است.

۱۱۳-

(مهمرخان هوشیاری، یونان و روم، صفحه ۵۱ و ۵۳)
الف) در حدود ۲۰۰۰ ق. م. طایفه‌های بیابان‌گردی از دشت‌های اروپای شرقی به شبه جزیره یونان آمدند.
ب) عصر شکوفایی مردم‌سالاری در آتن ۵۰۰ تا ۳۳۸ ق. م. است که یونان در این دوران شاهد دوران درخشانی از رشد فکری، فرهنگی، علمی، هنری و ادبی بود.
پ) حکومت مقدونیان بر یونان، تا زمانی که این کشور ضمیمه امپراتوری روم شد، ادامه یافت.

۱۱۴-

(ماتره سارات شاهمراری، یونان و روم، صفحه ۵۴ تا ۵۶)
تشریح عبارت‌های نادرست:
الف) نخستین دوره مسابقات المپیک در عصر تاریکی برگزار شد.
ب) رومیان یا لشکرشی به سرزمین‌های شرق دریای مدیترانه در غرب آسیا، بقایای حکومت سلوکیان را برانداختند و به سوی ایران پیشروی کردند.
ت) در آتن، فقط مردان بالغی که از پدر و مادری آتنی به دنیا آمده بودند و شهروند آنجا محسوب می‌شدند، حق رأی داشتند.
ث) بقرات اعتقاد داشت که بیماری‌ها علت‌های طبیعی دارند و مجازات‌هایی نیستند که خدایان فرستاده باشند.

۱۱۵-

(میبیه مهبی، یونان و روم، صفحه ۵۲)
الف) از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق. م. یونان دچار انحطاطی شد که مورخان آن را «عصر تاریکی» نامیده‌اند.
ب) اسپارت جامعه‌ای نظامی‌گرا و جنگاور بود، اما آتن مرکز فعالیت‌های فلسفی، علمی و هنری و نیز زادگاه مردم‌سالاری (دموکراسی) به‌شمار می‌رفت.
پ) فرمانروایان دولت - شهرهای یونانی همواره می‌کوشیدند نفوذ و سلطه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی خود را تا آن سوی مرزهای این کشور گسترش دهند. آسیای صغیر (ترکیه امروزی) از جمله مناطقی بود که دولت - شهرهای یونانی به منظور گسترش قلمرو و توسعه نفوذ فرهنگی و اقتصادی خود، به آنجا یورش بردند.
ت) پس از پایان جنگ‌های یونان و ایران، دولت - شهر آتن به رهبری پریکلس، سیاستمدار آزادی‌خواه، به سرعت در مسیر پیشرفت و توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی گام برداشت.

۱۱۶-

(ماتره سارات شاهمراری، یونان و روم، صفحه ۵۷ تا ۵۹)
الف) معماری و مجسمه‌سازی از برجسته‌ترین دستاوردهای هنری تمدن روم بود.
ب) براساس قانون اساسی رم، اشراف به واسطه مجلس سنا، در اداره امور کشور مشارکت داشتند و در هنگام جنگ از دو کنسول، تنها یک کنسول در میدان جنگ، نیروهای جمهوری را هدایت می‌کرد و کنسول دیگر اداره امور داخل را برعهده می‌گرفت.
پ) در زمان تئودوسیوس کبیر، مسیحیت مذهب رسمی امپراتوری روم شد. (نمودار خط زمان صفحه ۵۷)

۱۱۷-

(معضومه حسینی صفا، مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۸)
لوح‌های گلی کشف شده در کاوش‌های تخت‌جمشید، اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دوره هخامنشیان ارائه می‌دهند.
سنگ‌نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم، شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان را بازگو می‌کند.
محتوای خدای‌نامه‌ها، آمیخته با افسانه و قصه‌های کهن بوده و مطالب راجع به دوره ساسانی در آن‌ها با واقعیات تاریخی انطباق دارد.

۱۱۸-

(میبیه مهبی، مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه‌های ۶۶، ۶۷ و ۶۹)
تشریح عبارت‌های نادرست:
ب) عمده منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان یونانی و رومی تشکیل می‌دهند که در صدر آنها، کتاب تاریخ هرودت قرار دارد. در تورات، کتاب دینی یهودیان نیز مطالبی درباره هخامنشیان و به خصوص کورش بزرگ وجود دارد.
پ) اگر چه ایرانیان عصر باستان، همچون یونانیان و رومیان، در نوشتن کتاب‌های تاریخی موفق نبودند، اما شواهد و قرائن زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد ثبت و ضبط وقایع و حوادث مهم، مورد توجه بوده است و دبیران مخصوصی به این کار اشتغال داشته‌اند.

۱۱۹-

(مهری کارران، مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه ۶۳ و ۶۵)
الف و ج)

دوران پیش از تاریخ (از حدود ۱ میلیون تا ۵ هزار سال پیش)	دوران تاریخی (از ۵ هزار سال پیش تا کنون)				
	دوران پیش‌آریایی (۳۰۰۰ ق. م. تا حدود ۷۰۰ ق. م.)	دوران حکومت آریاییان (۷۰۰ ق. م. تا ۶۵۱ م.)			
	ایلام	ماد	هخامنشیان	سلوکیان	اشکانیان

ب) مورخان، پاسارگاد پایتخت کورش را به حضرت سلیمان (ع) منسوب می‌نمودند و آرامگاه بنیان‌گذار سلسله هخامنشی را قبر مادر حضرت سلیمان (ع) می‌شمردند.

۱۲۰-

(مهمرخان هوشیاری، سیده‌دم تمدن ایرانی، صفحه ۷۳ و ۷۴)
الف) ظرفی از جنس سنگ صابونی - جیرفت
ب) کاسه سفالی، ۴۰۰۰ ق. م. - تپه حصار دامغان
پ) ظرف سفالی، ۳۰۰۰ ق. م. - تپه گیان نهاوند
ت) نمونه‌ای از اشیای سنگ صابونی تپه جیحی - بافت

جغرافیای ایران

۱۲۱-

(آزره میرزائی، **ناهمواری‌های ایران**، صفحه ۲۲)

الف) طی دوره «کواترنر» ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافته است.
 ب) بخش اعظم سرزمین ما را نواحی «مرتفع و کوهستانی» تشکیل می‌دهد.
 پ) آریوبرزن سردار دلاور ایرانی با استفاده از تنگه تکاب در «ارتفاعات زاگرس» در برابر حمله اسکندر مقدونی از ایران دفاع کرد.
 ت) ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوران‌های «اول تا سوم» زمین‌شناسی پدید آمده است.

۱۲۲-

(آزره میرزائی، **ناهمواری‌های ایران**، صفحه ۳۰ و ۳۱)

الف) دشت نهاوند در همدان، حاصل انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست است.
 ب) استفاده از انرژی پاک، مانند انرژی خورشید و باد از ارزش‌های اقتصادی دشت‌ها است.
 پ) عمق آب، مقاومت سنگ، ساختمان زمین و تراکم آبرفت از مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌ها هستند.
 ت) انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها از علل پیدایش دشت‌هاست.

۱۲۳-

(معضومه سینی‌صفا، **ناهمواری‌های ایران**، صفحه‌های ۲۳، ۲۶ تا ۲۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:
 الف) این چین خوردگی‌ها (زاگرس) پس از تشکیل، به حالت اولیه باقی نمانده و طی میلیون‌ها سال به علت فرسایش تغییر شکل یافته است.
 ج) کوه‌های منفرد مرکزی یکی از ناهمواری‌های منطقه کوهستانی مرکزی می‌باشد.

۱۲۴-

(معضومه سینی‌صفا، **ناهمواری‌های ایران**، صفحه ۳۱)

جلگه میناب در جنوب و جلگه مغان در شمال غرب ایران واقع شده است.

۱۲۵-

(مانده سارانت شاهمراری، **آب و هوای ایران**، صفحه ۳۶ و ۳۷)

الف) بجنورد و زنجان در عرض‌های جغرافیایی بالاتر قرار داد و زاویه تابش خورشید در این مناطق مایل‌تر است.
 ب) در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب‌حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.
 پ) در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور اختلاف دما کمتر است.

۱۲۶-

(بهروز بیگی، **آب و هوای ایران**، صفحه ۳۹)

توده‌ی هوای مرطوب موسمی در برخی از سال‌ها در دوره گرم از اقیانوس هند به ایران نفوذ می‌کند.
 توده‌ی هوای سودانی گاهی در دوره سرد سال از غرب، رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد.
 منشأ توده‌ی هوای مرطوب موسمی، اقیانوس هند است.

۱۲۷-

(مانده سارانت شاهمراری، **آب و هوای ایران**، صفحه ۴۱)

الف) ویژگی آب و هوای گرم و خشک است؛ مثل بیرجند و شاهرود
 ب) ویژگی آب و هوای معتدل خزری است؛ مثل گرگان، ساری و رشت
 پ و ت) ویژگی آب و هوای کوهستانی است؛ مثل زنجان، شیراز، تبریز و شهرکرد
 ث) ویژگی آب و هوای گرم و شرجی است؛ مثل بوشهر و بندرعباس

۱۲۸-

(ساناز برکت، **آب و هوای ایران**، صفحه ۴۲ و ۴۳)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) دشت کویر، بیابانی گرم با زمستانی سرد است.
 ب) بیابان لوت، بیابانی گرم با زمستان‌های ملایم است.

۱۲۹-

(ساناز برکت، **آب و هوای ایران**، صفحه ۴۵)

شکل گزینۀ «۴»، شرایط وارونگی دما را به درستی نشان می‌دهد.

۱۳۰-

(معوی کردران، **آب و هوای ایران**، صفحه ۴۴ و ۴۵)

الف) مهم‌ترین عوامل سوانح جاده‌ای در کشور: برف سنگین، سقوط بهمین، وقوع سیل، یخبندان و پدید آمدن مه.
 ب) در شرایط عادی، هوای مجاور سطح زمین گرم‌تر و سبک‌تر از لایه‌های بالایی است و به راحتی می‌تواند به سمت بالا صعود کند و جابه‌جا شود.
 ج) عواملی چون کاهش ریزش‌های جوئی، خشک شدن باتلاقی‌ها و مدیریت ضعیف منابع آب، باعث پدید آمدن ریزگردها در برخی مناطق از جمله ایران شده است.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۳۱-

(معمومه‌ی مسینی صفا، جهان‌های اجتماعی، صفحه ۳۵)

وقتی مردم‌شناسان بنا به وظیفه‌ی حرفه‌ای خود، با فرهنگ‌های غیرغربی مواجه شدند، به پیچیدگی و عمق آن‌ها و اشتباه جامعه‌شناسان غربی پی بردند. از این رو، یکی از مهم‌ترین انتقادات به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده‌انگیزی از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.

۱۳۲-

(معمومه‌ی مسینی صفا، جهان‌های اجتماعی، صفحه ۳۸ و ۳۹)

عده‌ای باورشان این است که زندگی اجتماعی بشر یک مسیر را طی می‌کند. اروپایی‌ها یک ضرب‌المثل قدیمی دارند که «همه‌راه‌ها به رُم ختم می‌شوند» در حالی که جهان‌های اجتماعی مسیر رشد یگانه‌ای ندارند و راه‌های متفاوتی را می‌پیمایند.

۱۳۳-

(بهرروز یبسی، پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه ۴۷)

الف) جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است.

ب) در فرهنگ جهان معنوی، انسان از محدوده‌ی مرزهای این جهان عبور کرده و چهره‌های آسمانی و ملکوتی پیدا می‌کند.

ج) در فرهنگ سکولار، جهان دیگر انکار می‌شود یا در محدوده‌ی منافع که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد، پذیرفته می‌شود.

د) جهان اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق‌طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آنها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.

۱۳۴-

(مهری‌کاردران، پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه ۴۲ و ۴۳)

- جهان اجتماعی با آگاهی و اراده‌ی افراد انسانی پدید می‌آید.

- هر بخش از جهان اجتماعی فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارد و هر جهان اجتماعی نیز براساس عقاید و ارزش‌های خود، افق‌ها و ظرفیت‌های جدیدی برای انسان پدید می‌آورد و ممکن است ظرفیت‌ها و توانمندی‌های دیگر بشر را نادیده بگیرد.

۱۳۵-

(آزاده میرزائی، ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه ۵۲ و ۵۳)

آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شود.

مرز قلمرو آرمانی و واقعی جهان اجتماعی براساس عمل مردم تغییر می‌کند.

ساده‌یستی از جمله آرمان‌هایی است که بیرون از قلمرو واقعی قرار دارد.

۱۳۶-

(بهرروز یبسی، ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه ۵۷)

حقایق هرچند ثابت‌اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند؛ یعنی برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد.

۱۳۷-

(مهری‌کاردران، ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه ۵۴)

الف) جهان اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به‌عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند.

ب) تحمل دیگران، از جمله عقاید و ارزش‌های حق‌اند و حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.

۱۳۸-

(آزاده میرزائی، هویت، صفحه ۶۹)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) هویت اجتماعی هر فرد، درون جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد.

پ) در جامعه‌ی سرمایه‌داری هویت افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی آن‌ها وابسته است.

۱۳۹-

(بهرروز یبسی، هویت، صفحه ۶۸)

الف) یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد. (تأثیر هویت فردی (جهان‌نفسانی) بر هویت اجتماعی)

ب) جهان اجتماعی مانع شکوفایی برخی از اخلاقیات می‌شود. (تأثیر جهان اجتماعی بر جهان‌نفسانی)

پ) زندگی اجتماعی انسان‌ها طبیعت را تهدید می‌کند. (تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی)

ت) در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوه‌ی زندگی اجتماعی مردم متفاوت است. (تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی)

۱۴۰-

(مهری‌کاردران، هویت، صفحه ۶۴ و ۷۳)

الف) فرزند اول خانواده ← انتسابی، اجتماعی و ثابت

دانشجو ← اکتسابی، اجتماعی و متغیر

معلم وقت‌شناس ← اکتسابی، اجتماعی و متغیر

ب) متولد ایران بودن ← انتسابی، اجتماعی و ثابت است.

ج) بخشی از هویت آگاهانه است؛ یعنی آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی‌می‌برند.

منطق

۱۴۱-

(مبیر شمس آباری هسینی، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۳۹) استنتاج بهترین تبیین گونه‌ای از استقراء است و بنابراین، نتیجه‌ای قطعی ندارد.

۱۴۲-

(مفرد رضا بیات، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۴ تا ۳۶) مثلث: شکلی که دارای سه ضلع مساوی است. این تعریف، همه انواع مثلث را دربر نمی‌گیرد. در نتیجه جامع نیست. مربع: شکل محدود به چهار ضلع. این تعریف اشکالی غیر از مربع را هم شامل می‌شود. در نتیجه مانع نیست.

علت: چیزی است که معلول (آنچه از علت به وجود می‌آید) داشته باشد. این تعریف دوری است. زیرا علت و معلول با هم تعریف می‌شوند. شادی: انبساط و بهجت درونی. این تعریف به‌وسیله چیزی است که وضوح کمتری دارد. در حالی که معرف باید واضح‌تر باشد.

۱۴۳-

(سیرمفرد رضا آزرکسب، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۱ تا ۳۹) در این استدلال، شخص بر این اساس که مانند سعید سرمایه‌ای اندک دارد، خود را به سعید تشبیه کرده است و سپس از این تمثیل نتیجه گرفته است که او نیز می‌تواند مانند سعید در بورس ثروتمند شود. در این جا حکم سعید به‌سبب مشابهت ظاهری با گوینده، به گوینده سرایت داده شده است.

توضیح نکات درسی:

برای یافتن استقرای تمثیلی، باید به‌دنبال وجه مشابهت میان دو نمونه جزئی بیان‌شده در استدلال بگردیم.

تشریح سایر موارد نادرست:

گزینه «۱»: استدلال قیاسی

گزینه «۲»: استنتاج بهترین تبیین

گزینه «۴»: استقرای تعمیمی

۱۴۴-

(سعیر حسن زاره، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۱ تا ۳۷) در دو استدلال اول، مقدمات ضرورتاً نتیجه را در پی ندارد. بلکه صرفاً از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند. اما در استدلال سوم، مقدمات ضرورتاً نتیجه را در پی دارند. بنابراین دو استدلال اول، استقرایی‌اند و استدلال سوم قیاسی.

توضیح نکات درسی:

نتیجه استدلال استقرایی احتمالی است و ممکن است غلط باشد. اما نتیجه استدلال قیاسی، در صورت صادق بودن مقدمات و درست بودن قیاس، حتماً صادق است.

۱۴۵-

(سعیر حسن زاره، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۱ تا ۳۴) استدلال به کار رفته در صورت سؤال، دارای مغالطه تمثیل ناروا است. برای مقابله با تمثیل ناروا باید به وجوه اختلاف توجه کرد و یا استدلال تمثیلی مخالفی یافت که در گزینه «۴»، هیچ‌کدام از این دو راهکار ارائه نشده است. بلکه سالمندان به امری تشبیه شده‌اند که استدلال مذکور را ابطال نمی‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این گزینه استدلال تمثیلی مخالفی را ارائه می‌دهد و از این طریق با مغالطه تمثیل ناروا مقابله می‌کند.

گزینه «۲»: این گزینه به تفاوت سالمندان و خودرو اشاره می‌کند و از این طریق با مغالطه تمثیل ناروا مقابله می‌کند.

گزینه «۳»: این گزینه نیز به تفاوت سالمندان و خودرو اشاره می‌کند و از این طریق با مغالطه تمثیل ناروا مقابله می‌کند.

۱۴۶-

(مفرد ظاهر کریمی، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۳۵ و ۳۶) علوم تجربی بدین خاطر که مبتنی بر آزمایش و تحقیقات تجربی هستند، سیر نتیجه‌گیری در آن‌ها از جزئی به کلی است و آن قسم از استدلال که در آن سیر نتیجه‌گیری از جزئی به کلی باشد، استدلال استقرایی نام دارد. در استدلال استقرایی از اصطلاح ضعیف و قوی استفاده می‌شود و چون مبنای این استدلال بر تخمین است نمی‌توان نتیجه یقینی از آن گرفت.

۱۴۷-

(ماترہ سارات شاهمراری، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۱ تا ۳۴) مورد اول گزینه «۴» به صرف مشابهت ظاهری میان دو امر جزئی احکام یکی را بر دیگری تسری داده است. در نتیجه، استدلال تمثیلی است و مورد دوم آن یک قیاس است.

۱۴۸-

(راوله بابائی صومعه‌کبوری، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۱ تا ۳۹) قوی‌ترین استدلال، استدلال قیاسی است که مقدمات ضرورتاً نتیجه را در پی دارند. تنها استدلال قیاسی در میان موارد مطرح‌شده، گزینه «۲» است.

۱۴۹-

(راوله بابائی صومعه‌کبوری، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۴ تا ۳۶) تعریف صحیح باید واضح، جامع افراد و مانع اغیار بوده و دوری نباشد.

۱۵۰-

(سیرمصطفی موسویان، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۲۹ تا ۳۱) «تعریف نوعی شناخت است که با استفاده از مفاهیم واضح‌تر تلاش می‌کنیم مفاهیمی دیگر را بشناسیم»؛ در این مورد ابتدا «شناخت» آمده که مفهومی عام است و سپس «استفاده از مفاهیم واضح‌تر برای شناخت مفاهیم دیگر» که بیانگر ویژگی خاص تعریف است؛ «تعریف یعنی از کسی تمجید کردن، کسی را ستایش کردن؛ حقیقت چیزی را بیان کردن»؛ این مورد تعریفی است که در فرهنگ لغت دهخدا از تعریف آورده‌اند. «تعریف عبارت است از تعریف مفهومی، تعریف لغوی و تعریف از طریق ذکر مصادیق» در این مورد مصادیق تعریف ذکر شده است و از این طریق آن را تعریف می‌کنند.